

Auktion eller underhaanden, og jeg for mit Bedkommende vil, hvis det skulde hælde i min Administrationstid endnu en Gang at bortforpagte en af Akademiets Gaarde, ubetinget gjøre det underhaanden og ikke ved Auktion. Jeg betragter Auktion som i højeste Grad uheldig i alt Fald i det Tilfælde, at der paa Gaarden sidder en Forpagter, som Administrationen ønsker skal fortsætte Forpagtningen. I dette Tilfælde, som jo vil være det hyppigste, vil efter min Overbevisning en Auktion frembringe langt daarligere Resultat ogsaa finantsielt taget end Bortforpagtning underhaanden, og det ganske simpelt af den Grund, at alle Menneſter naturligtvis meget godt vide, at den Forpagter, der sidder, har man været tilfreds med — hvor man har været det — og at Administrationen ønsker at beholde ham, saa Auktion vil efter al Sannsynlighed føre til det Resultat, at man dog bagefter for at faae en rimelig Afgift er nødsaget til at bortforpagte underhaanden; thi ingen Administration, i alt Fald ingen fornuftig Administration, vil nogensinde kunne gaa ind paa, at man skulde være forpligtet til at bortforpagte til den Høistbydende. Men tillige maa jeg sige, at foruden dette, at det finantsielt er meget tvivlsomt, om der vilde være nogen Fordel ved at bortforpagte ved Auktion, betragter jeg det som i og for sig uheldigt. Jeg tror, at Administrationen kan i saa Henseende handle ligesom de Private, og jeg tvivler meget paa, at der er mange Private, der ville bortforpagte deres Hovedgaarde ved Auktion. Dette var, hvad det store Spørgsmaal angaar. Naar jeg dernæst gaar over til det andet Spørgsmaal, den specielle Bortforpagtning af Nordruplund, som er foregaaet i Fjor, da forholder det sig saa, at den i 1878 blev bortforpagtet efter min Overbevisning til en Afgift, som ikke i Længden vilde kunne svares, især i de nedadgaaende Tider, hvori vi siden have levet. Nordruplund er saa langt fra at være en middelgod Gaard, at den efter sjældneste Forhold maa siges at være en daarlig Gaard. Forpagteren gik den Gang ind derpaa, efter hvad der er blevet mig oplyst, fordi han var en gammel Mand og mente, at nu kunde han sidde sin Tid ud der, selv om det skulde ske med noget Offer. Det Offer blev imidlertid større, end han havde ventet, thi, som det er bekjendt, kom vi ind i en daarlig Tid. Han døde, og hans Kone var da efter nogen Tid saa stillet, at hun enten maatte faae Lov af Regjeringen til at forlade Forpagtningen eller gaa fallit. Jeg fandt mig da foranlediget til at give hende Lov til at hæve sin Forpagtning, dog saaledes, at Forpagtningsafgiften blev fuldt ud betalt for

det sidste Aar, hun sad der; og dernæst fandt jeg efter Raad fra bygtige Landmænd dernede og efter Raad fra den specielle Administration for Sorø mig foranlediget til at overdrage Forpagtningen til hendes Svigersøn for den Pris, som disse Landmænd dernede mente kunde være forfarlig og mente, at Gaarden kunde hede, saaledes at Forpagteren kunde leve paa den. Jeg er overbevist om, at det er saa langt fra, at den Mand, der nu har faaet denne Forpagtning, vil spinde Silke derved, at jeg vil være meget glad ved, at han kan blive dernede, leve antændig og betale sin Afgift. Dette er min Overbevisning, efter hvad jeg har set til den Gaard, og jeg har i saa Henseende underrettet mig saa godt, jeg har formaaet. Naar der siges, at Staten har tabt Penge ved den nye Forpagtning, saa er det, som man tager det; Statens Indtægter ere blevne formindskede vil være et forreftere Udtryk. Jeg ser ikke, at jeg har haft nogen Forpligtelse til at vente med Henhyn til denne Sag, indtil Rigsdagen kom ind. Jeg antager, det var en Sag, hvor det laa i Administrationens Haand at handle efter bedste Skjøn, saaledes som jeg antog, det stemte med Ret og Billighed. — Naar der tales om Eftergivelse af Dræningslaan saa er det jo rene Formaliteter. Naar en Forpagter faar et Laan til Dræning, som han skal — som man kalder det — afbetale med 6 p. Ct. i 28 Aar, og hans Forpagtning kun varer 5 a 6 Aar efter Dræningslaanets Erhvervelse, saa følger det af sig selv, at ved ny Forpagtning gaar Forrentningen af Dræningslaanet ind i denne. Derfor er det kun formelt, at man kan sige, at Dræningslaanet er eftergivet. — Hvad de begaaede Misligheder paa Sorø Skovdistrikt angaar, finder jeg mig dog foranlediget til at gjøre nogle Bemærkninger til, hvad den ærede Ordfører fremkom med. Og da maa jeg først sige, at det nuværende Overtilhyn har ikke den fjerneste Skyld, vil man lægge nogen Skyld paa Overtilshynet, maa man gaa længere tilbage. Det er faktisk, det kan ogsaa tilstrækkelig oplyses. Hvad Skovriderne angaar, har der ikke været nogensomhelst Klage eller nogensomhelst Uorden paa det ene Distrikt. Hvad den anden Skovrider angaar, saa har han faaet tilbeld fra Ministeriet en alvorlig Frettesættelse for det sløve Tilhyn, han har ført; men efter hvad der er oplyst, er der ikke nogensomhelst Tvivl om, at der Intet er at sige paa Mandens Hæderlighed. Men det er ogsaa blevet ham betydet, at nu vil han blive sat paa Prøve, og, hvis han ikke bestod den, men der atter skete Misligheder af lignende Art som de